

7.5.2026

Eduskunnan talousvaliokunnalle

U27/2026

Lausunto; Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta komission yleiseksi ryhmäpoikkeusasetukseksi (valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) 651/2014 korvaava asetus)

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Teknologiateollisuus pitää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen uudistamista erittäin merkittävänä teknologia-alan yritysten, EU:n sisämarkkinoiden ja Suomen teollisen kilpailukyvyn kannalta. Asetuksen määrittäessä edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat myöntää yritystukia ilman komission ennakkohyväksyntää, vaatii tarkkuutta.

Teknologiateollisuus suhtautuu uudistuksen tavoitteisiin lähtökohtaisesti myönteisesti siltä osin kuin ne yksinkertaistavat tukimenettelyjä, nopeuttavat investointeja ja tukevat EU:n kilpailukykyä, teknologista uudistumista, puhdasta teollista siirtymää sekä teollista resilienssiä. Samalla on välttämätöntä varmistaa, ettei sääntelyn keventäminen johda jäsenvaltioiden välisen tukikilpailun kiihtymiseen tai sisämarkkinoiden pirstoutumiseen.

Teknologiateollisuuden näkemyksen mukaan uudistuksen keskeisin strateginen kysymys on, lisääkö ehdotus jäsenvaltioiden välistä tukikilpailua. **EU:n sisämarkkinat** ovat Suomen kaltaiselle avoimelle vientivetoiselle markkoinataloudelle ratkaisevan tärkeitä. Teknologiateollisuus on johdonmukaisesti korostanut vahvojen, yhtenäisten ja ennakoitavien sisämarkkinasääntöjen merkitystä. On ilmiselvää, yksi yhtenäinen eurooppalainen sääntökehikko on parempi kuin 27 eriytyvää kansallista tukipolitiikkaa.

Tästä näkökulmasta Teknologiateollisuus suhtautuu huolestuneesti siihen, että tukiehtojen keventäminen ja suurten tukiohjelmien jälkiarviointivelvoitteen poistaminen voivat käytännössä hyödyttää erityisesti suuria jäsenvaltioita, joilla on merkittävästi enemmän budjettivaraa. Vaikka sääntely olisi muodollisesti yhdenmukaista, tosiasialliset mahdollisuudet hyödyntää laajempia tukimahdollisuuksia jakautuvat jäsenvaltioiden välillä epätasaisesti. Tämä voi heikentää Suomessa toimivien yritysten kilpailuasemaa suhteessa suurempien jäsenmaiden yrityksiin.

Teknologiateollisuus katsoo, että valtiontukisääntelyn uudistamisessa tulee säilyttää vahva kilpailuneutraliteetin periaate. Ilmoitusvelvollisuudesta tulisi vapauttaa vain sellaiset tukimuodot, joiden kilpailua vääristävät vaikutukset ovat rajallisia ja joiden vaikutuksia voidaan seurata riittävän luotettavasti.

Teknologiateollisuus pitää myönteisenä, että ehdotuksessa yksinkertaistetaan **tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotukia** sekä laajennetaan innovatiivisten startup- ja scaleup-yritysten tukikelpoisuutta. Myönteistä on myös testaus-, kokeilu- ja tutkimusinfrastruktuureihin liittyvien tukimahdollisuuksien kehittäminen.

Nämä tavoitteet tukevat Suomen ja EU:n tarvetta vahvistaa koko innovaatioputkea perustutkimuksesta soveltavaan tutkimukseen, pilotointiin, kaupallistamiseen ja teolliseen skaalaamiseen. Teknologiateollisuuden näkökulmasta on olennaista, että tukivälineet kohdistuvat yritysvetoiin, kasvua ja tuottavuutta vahvistaviin hankkeisiin. Samalla Teknologiateollisuus korostaa, että TKI-tuen tulee ohjata uuteen kasvuun, teknologiseen uudistumiseen ja markkinapuutteiden korjaamiseen. Tukia ei tule käyttää heikosti tuottavan toiminnan ylläpitämiseen tai sellaisten investointien tukemiseen, jotka toteutuisivat ilman julkista tukea.

Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että Euroopan digitaalista ja teknologista toimintakykyä vahvistetaan määrätietoisesti. Tätä koskevat ehdotukset luovat mahdollisuuksia tukea pk-yritysten ja midcap -yritysten pääsyä tekoälytehtaiden laskentakapasiteettiin, sääntelyn testiympäristöihin ja muihin digitaalisen pehmeän infrastruktuurin hankkeisiin. Suvereniteettinäkökulmasta olennaista on kuitenkin tukien täsmällinen kohdentaminen. Digitalisaatiotuen ei tule muodostua yleiseksi IT-hankintojen tueksi, vaan sen tulee kohdistua uutta luovien kriittisten teknologioiden ja datainfrastruktuurin hankkeisiin sekä tekoälyn hyödyntämiseen, kyberturvallisuuteen ja eurooppalaisen teknologisen kilpailukyvyn vahvistamiseen. Teknologiateollisuus pitää tarpeellisena, että digitalisaatiotuen määritelmiä täsmennetään jatkovalmistelussa siten, että tuet ohjaavat aidosti innovatiiviseen ja lisäarvoa tuottavaan toimintaan.

Teknologiateollisuus katsoo, että ehdotuksella on suora yhteys **teolliseen resilienssiin**, huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen. Ryhmäpoikkeusasetuksen kautta määritellään, kuinka nopeasti ja millä ehdoilla jäsenvaltiot voivat tukea kriittisiä investointeja, infrastruktuuria, energiaa, digitaalisia valmiuksia ja yritysten varautumista. Teknologiateollisuuden näkökulmasta ryhmäpoikkeusasetus voi olla hyödyllinen väline, jos se mahdollistaa nopeammat ja paremmin kohdennetut investoinnit kriittisiin teknologioihin, varastoihin sekä toimitusketjujen hajauttamiseen. Samalla on varmistettava, että resilienssin ja turvallisuuden nimissä myönnettävät tuet ovat tarkkarajaisia ja perustuvat selkeään markkinapuutteeseen tai strategiseen riippuvuuteen. Teollisen resilienssin vahvistaminen ei saa muodostua avoimeksi perusteeksi laajamittaiselle kansalliselle tukikilpailulle.

Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että **ympäristö- ja energiatukien sääntely** tukee puhtaan siirtymän investointeja, energiatehokkuutta, sähköistymistä, sähkövarastoja, vetyä, ilmastokestävyyttä ja teollisuuden vähähiilistymistä. Ennakoitava ja kilpailukykyinen investointiympäristö on keskeinen edellytys sille, että Suomeen saadaan uusia teollisia investointeja. Ehdotuksen kevennykset voivat tukea puhtaan teollisen siirtymän investointien nopeuttamista. Samalla Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että tukisäännöt ovat teknologianeutraaleja, vaikuttavuuteen perustuvia ja yhteensopivia EU:n energia-, ilmasto- ja teollisuuspolitiikan tavoitteiden kanssa. Teknologiateollisuus kiinnittää huomiota myös siihen, että muiden jäsenvaltioiden laajamittaiset energia- ja teollisuustuet voivat heikentää Suomen suhteellista kilpailuetua, joka perustuu muun muassa puhtaaseen ja kilpailukykyiseen energiaan. Siksi tukien keventämistä tulee arvioida myös sisämarkkinoiden kilpailuvaikutusten näkökulmasta. Teknologiateollisuus ei myöskään kannata ehdotusta mahdollistaa energiaverodirektiivin vähimmäistason alittavia veroja jäsenvaltioissa, koska tämä aiheuttaisi ohjauskeinojen päällekkäisyyttä.

Rahoitusnäkökulmasta keskeistä on, miten kansalliset tuet voidaan yhdistää EU-rahoitukseen, kuten tulevaan EU:n kilpailukykyrahastoon. Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että EU:n kilpailukykyrahoitus tukee yritysveltoisia, markkinaläheisiä ja skaalautuvia hankkeita.

Suomen tulee vaikuttaa siihen, että rahoituksen kriteerit eivät johda haitallisiin heijastusvaikutuksiin valtiontukipolitiikassa tai sisämarkkinoiden toiminnassa. EU-rahoituksen ja kansallisen rahoituksen yhdistämisen tulee olla selkeää, ennakoitavaa ja kilpailuneutraalia. Teknologiateollisuus korostaa, että rahoitusta tulee suunnata erityisesti hankkeisiin, joilla on vahva yrityslyhtöinen tarve, kansainvälinen kasvupotentiaali ja vaikutus Euroopan strategiseen kilpailukykyyn.

Teknologiateollisuus pitää **hallinnollisen taakan keventämistä** yritysten kannalta lytkökohtaisesti kannatettavana. Nopeamat tukiprosessit, selkeämmät kustannusmallit ja ennakkoilmoitusmenettelyn vähentäminen voivat nopeuttaa investointipäätöksiä ja parantaa yritysten mahdollisuuksia hyödyntää tukivälineitä. Yksinkertaistaminen ei kuitenkaan saa tapahtua tukien vaikuttavuuden, läpinäkyvyyden tai kilpailuneutraliteetin kustannuksella. Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että tukien kannustava vaikutus, kohdentuminen ja vaikuttavuus voidaan jatkossakin todentaa riittävällä tavalla. Erityisesti suurten tukiohjelmien osalta arviointivelvoitteiden säilyttäminen on perusteltua, koska niiden kilpailuvaikutukset voivat olla merkittäviä.

Lisätietoja:

Akseli Koskela

Johtaja, ennakointi ja varautuminen, Teknologiateollisuus ry,
akseli.koskela@teknologiateollisuus.fi, 044-2771780